

Vlaams
Parlement

vergadering **C100**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 28 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over semiprofessionele visserij – 729 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ondersteunen van de korte keten – 846 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de informatie inzake en de voorwaarden voor steun door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) – 857 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijke gevolgen voor de Vlaamse regelgeving rond ggo-teelt van de Europese beslissing tot hernationalisering van de regelgeving ter zake – 764 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) na goedkeuring van de nieuwe Europese richtlijn – 777 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van de aanpassing van de Europese richtlijn voor genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) – 824 (2014-2015)	13

**VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over semiprofessionele visserij
– 729 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, ik heb inderdaad een vraag over de semiprofessionele visserij, ook de semirecreatieve visserij genoemd. Dat is een soort visserij die in feite wettelijk niet bestaat. Deze recreatieve vispraktijken leunen veeleer aan bij de professionele visserij en zouden dus niet langer als recreatief kunnen worden getolereerd.

Ik heb daar onlangs een interessant rapport over gelezen. Het bevat een reconstructie van de totale reële vangsten van de Belgische visserij. Uit het rapport blijkt dat de reële vangsten 55 procent hoger liggen dan de gerapporteerde vangsten in het Belgische deel van de Noordzee. Datzelfde onderzoek suggereert dat deze 'gap' voor 34 procent te wijten is aan de bijvangst en voor 21 procent aan de ongerapporteerde vangsten van de zogenaamde semiprofessionele visserij. Deze 'onzichtbare' vangsten door vissers zijn niet onderhevig aan de quotabeperkingen, rapportage, monitoring en controle. Ook de omvang van deze semiprofessionele of semirecreatieve visserij en de impact op het mariene milieu zijn onvoldoende gekend.

Minister, hebt u toekomstplannen om een registratie in te voeren van alle vangsten van de semiprofessionele visserij? Bent u van mening dat hierover ook het nodige cijfermateriaal moet worden opgebouwd? Heeft de overheid een zicht op wat de semiprofessionele visserij wegvist? Komt er een herziening van de regels voor de semiprofessionele visserij, aangezien veel recreatieve vispraktijken veeleer aanleunen bij de professionele visserij en aldus niet langer als recreatief kunnen worden getolereerd? Wat is de stand van zaken met betrekking tot quotameldingen en de aanlandingsplicht in deze soort visserij? Is dat al ter sprake gekomen in de Europese Visserijraad, in de veronderstelling dat dit soort visserij niet enkel een Vlaamse activiteit is?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, als er inderdaad problemen zijn, zoals mevrouw Vermeulen aankaart, dan mogen we die absoluut niet negeren. Als ik het zo hoor, vraagt mevrouw Vermeulen echter meer regels en het bekijken van een verstrenging voor de semiprofessionele vissers. Allemaal goed en wel, maar het lijkt me belangrijk om toch ook eens te bekijken of er elders binnen de Europese Unie ook diezelfde normen zullen worden gehanteerd. Gebeurt dat wel, dan kan dat worden bekeken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de bemerkingsen van de vorige spreker. Als er problemen zijn, dan moeten die inderdaad worden aangepakt, maar we moeten ons toch hoeden voor het opnieuw uitvinden en opleggen van regels, voor het zorgen voor administratieve overlast en dergelijke. De scheidingslijn tussen de semiprofessionele en de recreatieve visserij is misschien niet zo duidelijk wat een aantal mensen betreft.

Ik heb nog een bijkomende vraag. De aanlandingsplicht speelt ook een rol in het nieuwe Europese visserijbeleid. Er is heel wat discussie geweest over die aanlandingsplicht, maar er werd altijd bij verteld dat er toch wel compensatiemaatregelen zouden zijn. Hoe zit het met die compensatieregeling voor de aanlandingsplicht, in dezen, maar ook bij de gewone visserij?

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, kunt u misschien iets meer vertellen over het economisch belang van de semiprofessionele visserij? Ik kan dat immers zelf moeilijk inschatten.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, mevrouw Vermeulen, aan de ene kant heb je de beroepsvissers. Ik denk dat iedereen weet wat we daaronder verstaan. Aan de andere kant heb je dan de recreatieve vissers of sportvissers. De term 'semiprofessioneel' is dus wat dubbel, en op zich bestaat dat eigenlijk niet. Het is wel zo dat bij die recreatieve vissers een onderscheid kan worden gemaakt tussen de recreanten die met een vaarttuig, met gesleept tuig vissen, en de zeehengelaars. Het is belangrijk om te weten dat enkel de zeehengelaars die vanop het strand of de pier vissen, onder onze bevoegdheid vallen. Sportvisserij met gesleept tuig betreft enkel niet-quotasoorten. De zeehengelaars die op kabeljauw en zeebaars vissen, zijn dus wel onderhevig aan een daglimiet. Dat wordt ook gecontroleerd. Daar is ook een handhaving aan verbonden. Het zijn enkel de beroepsvissers die een logboek moeten bijhouden en daar ook al hun vangsten in moeten registreren. Er zijn ook geen plannen om deze verplichting verder uit te breiden naar de recreatieve vissers. Ik meen dat we ons moeten hoeden voor administratieve betutteling of nog bijkomende administratieve formaliteiten.

In het kader van de Europese verordening over gegevensverzameling zijn lidstaten wel verplicht om algemene gegevens over de sportvisserij bij te houden. Dat gebeurt ook bij ons, onder andere door het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Gedetailleerde totaalinformatie is er dus niet, voor alle duidelijkheid. Daar werd ook naar gevraagd. Recent heeft het VLIZ wel samen met het ILVO een gegevensverzameling opgestart. Mijnheer De Meyer, het gaat over een kwalitatieve analyse voor hengelaars om het sociaal-economische kader te kunnen inschatten. Men is daar dus mee bezig, maar die resultaten zijn er dus nog niet helemaal. Als die er zijn, dan zullen we ze overmaken.

Deze analyse gaat onder andere over waar er wordt gevestigd, op welke soorten men vist en wat daarmee wordt gedaan. Momenteel zit het project in de fase van de data-analyse. De resultaten zullen pas in het midden van 2015 beschikbaar zijn. Dat moet dus met stip in de agenda worden geplaatst. Hopelijk zullen ze dan beschikbaar zijn.

Er zijn ook Europese werkgroepen met betrekking tot de recreatieve vissers. Daar zitten wij dus ook in. Er werden ook reglementaire wijzigingen doorgevoerd om de overstap van de recreatieve visserij naar de beroepsvisserij mogelijk te maken. Het lijkt me goed om dat hier ook te vermelden.

Sinds 2012 is een opsplitsing van een visvergunning mogelijk, waardoor de vergunning van een beroepsvisser kan worden overgenomen door meerdere recreatieve vissers. De opsplitsing kan een oplossing bieden.

Er is ook de nieuwe basisverordening van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Er werd al naar verwezen. Die heeft heel wat implicaties op de visserij en de visserijactiviteiten. De aanlandingsplicht wordt vanaf 2016 ingevoerd en werd ook

besproken op de laatste Visserijraad. De 'total allowable catch' (TAC) en de quota werden er vastgelegd, ook voor 2015.

Beperkingen ten aanzien van de sportvisserij op zeebaars werden niet vastgelegd. In het licht van een algemeen pakket urgentiemaatregelen tot bescherming van deze soort kunnen die er komen, maar de onderhandelingen zijn dus nog bezig. De minimumaanvoerlengte van zeebaars zou ook worden opgetrokken. Wij volgen dit op. Het is een urgentiemaatregel die we goed in kaart brengen.

Mijnheer Sintobin, u stelde een bijkomende vraag over de aanlandingsplicht. Er zijn geen Europese afspraken gemaakt over compensatie, er is ook nooit echt sprake van geweest. Wat wij wel doen vanuit de Vlaamse overheid, is samen met de sector, met onze onderzoeksinstellingen, kijken naar alternatieven. We bekijken wat de exacte impact is. We hebben ook aangeboden om in bepaalde paaiperioden en -gebieden niet te vissen. Al die maatregelen hebben we op tafel gelegd om op die manier de quota naar omhoog te kunnen halen. We doen dus wel dingen, alternatieven en projecten, samen met de sector om de gevolgen van de aanlandingsplicht op te vangen. In een echt pure financiële compensatie is niet voorzien. Dat is volgens mij ook niet mogelijk binnen de Europese regelgeving. We zijn creatief en proberen via projecten de sector ten volle te ondersteunen, want het komt inderdaad hard aan voor de sector.

Mijnheer De Meyer, over wat u vroeg, zullen we in de loop van 2015 meer duidelijkheid kunnen geven.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. Ik pleit absoluut niet voor regelgeving, het zijn gewoon informatieve vragen om te weten in welke mate de semiprofessionele visserij bekend is en welke cijfergegevens beschikbaar zijn.

Ik ben tevreden dat er inderdaad een onderzoek naar loopt. Mij werd ingefluisterd dat er hier en daar misbruiken zijn. Ik heb een kennis die onlangs met een charter op de Noordzee ging vissen. Er waren vijftien sportvissers mee. Die ene persoon bracht al 230 makrelen mee naar huis. En ik heb het dan nog niet over de andere veertien die zeker ook iets mee naar huis brachten. Ik weet niet wat hij met 230 makrelen heeft gedaan, maar het is redelijk veel voor één sportvisser.

We kijken uit naar de informatie die volgt midden 2015.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, mijn excuses dat ik hier net iets te laat was. Ik wil me graag nog aansluiten bij mevrouw Vermeulen. Het is niet dat ik een regelneef ben, iets dat vaak over de groenen wordt gezegd – wellicht ben ik nogal atypisch –, maar we moeten niet flauw doen, er zijn inderdaad misbruiken. Mevrouw Vermeulen is nog heel voorzichtig.

Gisteravond zag ik op tv nog een verhaal over de sportvisserij op zeebaars, ik denk op de regionale zender. Er is een dunne grens, een grijze zone, tussen professionelen en amateurs of liefhebbers. Die grens is niet recht, maar kronkelig en wordt wel eens overschreden. Het is in het belang van de professionele visserij dat er duidelijkheid komt, maar ook in het belang van de recreatieve visserij. Iedereen moet weten waar hij aan toe is.

Samen met de collega's kijk ik uit naar het rapport. Het feit dat het wordt gemaakt, duidt ook op de noodzaak om inzicht te krijgen. Nu wordt toch gedacht

dat het niet allemaal even koosjer is. Maar ik heb niets tegen recreatieve visserij, maar dan binnen de grenzen van de recreatie en de redelijkheid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ondersteunen van de korte keten – 846 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, recent werd een studie gepubliceerd over de ontwikkelingen binnen de korte keten. Daarin werd een strategisch plan met voorstellen uiteengezet om de korte keten in Vlaanderen te versterken.

Jammer genoeg wordt de korte keten vaak verkeerdelijk herleid tot enkel en alleen de hoeveerverkoop. Het gaat om veel meer. Naast de grote betrokkenheid en de inspraak van de consument, is er naast de directe verkoop ook indirecte verkoop en zijn er een aantal samenwerkingsvormen.

De korte keten is een verhaal van duurzaamheid, innovatie, ondernemerschap en vooral van administratieve vereenvoudiging. Gelet op het nieuwe en innovatieve karakter zullen we als overheid een constructieve houding moeten aannemen tegenover de ontwikkeling van de korte keten.

Het is ook belangrijk om zowel de bestaande en de nieuwe wetgeving als de VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) af te stemmen op de korte keten. Ook het opentrekken van de KMO-portefeuille naar de landbouw, zoals in de beleidsnota staat, of het ontwikkelen van een gelijkaardig instrument zou een geweldige hulp zijn.

Minister, hoe zal worden omgegaan met de concrete opvolging van de aanbevelingen die worden geformuleerd in het Strategisch Plan voor de korte keten? Krijgt de studie een structureel vervolg?

Kunnen de nieuwe en de bestaande wetgeving en de VLIF-steun worden afgestemd op de korte keten?

Is de openstelling van de KMO-portefeuille naar land- en tuinbouw een goed instrument voor de korte keten?

Zijn er al concrete stappen gezet om de landbouwportefeuille te operationaliseren? Zo ja, wat is de stand van zaken, wat is het budget en wanneer mogen we de implementatie ervan verwachten?

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik heb een aantal bijkomende vraagjes. Ik wou graag wat meer verduidelijking over de uitwerking van de landbouwportefeuille. Ik veronderstel dat u het niet ziet als een nieuw of apart te installeren landbouwinstrument.

Minister, hebt u met minister Muyters bijvoorbeeld al afgesproken om eventueel te zien in hoeverre we met die kmo-portefeuille kunnen werken en hoe het daar kan worden ingeschakeld? Hebt u al een timing voor de activiteiten die gepland zijn? Welke dingen specifiek in de landbouwsector wenst u daar zoal mee te

subsidiëren? Het is eigenlijk een algemene vraag naar de stand van zaken in het plan korte keten.

Welke bedrijfsvormen moeten die landbouwbedrijven hebben? Moet het een bvba zijn of kunnen dat ook gewone bedrijven zijn? Daar had ik graag wat meer duiding bij gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp-a): Voorzitter, minister, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van de collega. In de vorige legislatuur is dat hier vaak ter sprake geweest. Duurzame voedselconsumptie is iets wat almaar meer onder de aandacht komt. De afstand tussen producent en consument is de laatste jaren heel groot geworden. De korte keten kan daar een heel mooi alternatief bieden, zowel economisch, ecologisch als sociaal. Uit discussies met uw voorganger in het verleden bleek vaak dat het korteketenbeleid heel versnipperd was en dat er een globaal plan nodig was en vooral veel structureel overleg. Wat is de stand van zaken in het strategische korteketenplan? Is daar al een evaluatie rond gebeurd?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Minister, collega's, wij staan natuurlijk allemaal achter de korte keten, wetende dat er sowieso beperkingen zijn. Het is dus zeker opportuun om even in te gaan op de stand van zaken en te kijken welke ondersteuningsvormen er mogelijk zijn. Het verhaal van de landbouwportefeuille is voor mij ook zeer belangrijk. Wij hebben duidelijk gehoord bij ons bezoek aan het ILVO van de onderzoekers ter plaatse en bij ons bezoek aan Food Pilote van de heer Relaes dat het installeren van de landbouwportefeuille zeer belangrijk is. Ook al is het maar een aanzet en geen gigantisch budget dat daar blijkbaar voor nodig is, maar het starten met die landbouwportefeuille, dan liefst binnen de schoot van de kmo-portefeuille, zou een zeer goede zaak zijn om een aantal innovatieve initiatieven het nodige duwtje in de rug te geven.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik wil me aansluiten bij collega Robeyns die gemeld heeft dat we er in het verleden vaak over gediscussieerd hebben. Minister, collega's, ik bracht toevallig recentelijk een bezoek aan een landbouwbedrijf met een winkel aan huis. De landbouwbedrijven met thuisverkoop die het meeste succes hebben, verkopen veelal in hun hoefwinkel ook producten van buitenaf. Blijkbaar schort daar iets met de reglementering. We hebben daar in het verleden al over gediscussieerd. Minister, misschien is het nuttig om dat eens verder te bekijken. Ik weet natuurlijk dat de VLIF-middelen eindig zijn. De medaille heeft twee zijden, daar ben ik me wel van bewust. Als de hoefwinkel eventueel niet in aanmerking komt voor VLIF-steun, blijft het landbouwbedrijf zelf dan wel in aanmerking komen voor die steun?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ook voor ons is die korte keten heel belangrijk. Ze staat ook met stip in de beleidsnota. Er is in het verleden al heel veel rond gewerkt. Er is het strategische plan en het strategische platform waar iedereen samen zit, dus het beleid, de sector en het ruime middenveld. Het is heel goed dat we dat samen bepalen en dat het op die manier wordt uitgewerkt.

Er zijn ook concrete resultaten van dat strategisch plan. Ik wil verwijzen naar onze financiële ondersteuning van het Steunpunt Hoeveproducten. We moeten verder alles goed in kaart brengen. Er is inderdaad een bevraging geweest door onze diensten, en een studie 'Recht van bij de boer(in). Een blik achter de schermen bij 130 bedrijven met korteketenverkoop in Vlaanderen'. U ziet dat wij eraan werken. Er wordt aangegeven dat er inderdaad wettelijke knelpunten zijn.

Die moeten we wegwerken, daar ben ik het absoluut mee eens. Dat was ook mijn reactie op de studie die mij is overhandigd op Agriflanders. We zullen dat nog wel moeten verfijnen, want de grootste klacht die men heeft, namelijk bij 74 procent, is dat het te ingewikkeld is. Dat horen we vaak bij mensen die investeren. Hoge investeringen om aan wettelijke vereisten te voldoen, staan ook op de agenda. 73 procent ervaart dat. Nog een klacht is te veel administratie. We zullen dat verfijnen en de concrete werkpunten waar we iets aan kunnen doen, zullen we oplossen. Het heeft vaak niet alleen met Vlaamse regelgeving te maken. Naast Vlaamse regelgeving gaat het ook over voedselveiligheid of volksgezondheid die hoge eisen stellen. Dit wordt in het strategisch platform verder uitgediept en wordt ook concreter gemaakt. Dan zullen we initiatieven nemen.

Er wordt gevraagd of men een beroep kan doen op de VLIF-reglementering. U weet dat die op 19 december werd aangepast, heel recent dus. Er wordt vooral ingezet op de verduurzaming maar ook op diversificatie, dus zorgen dat er op die manier ook veel variatie en diversificatie is. En het rechtstreeks verkopen aan de consument van de eigen producten valt daar dus ook onder. Dat draagt immers bij tot de realisatie van zowel de verduurzaming als van de diversificatie.

Voorzitter, collega's, na de recente wijziging wordt het commercialiseren van hoeveproducten van collega-landbouwers ook beschouwd als een aanvaardbare vorm van diversificatie. Dat lijkt mij belangrijk. Daarmee is een knelpunt dat in de studie werd aangehaald dus opgelost.

De studie stelde ook dat investeringen gericht op landbouwverbreding in de hoogste categorie van steun zouden kunnen vallen. Ook dat is geregeld met de aanpassing van het Besluit van de Vlaamse Regering. U ziet dat we daar dus rekening mee hebben gehouden, dat we erop hebben geanticipeerd en op die manier dus meer steun kunnen verlenen aan die initiatieven.

Het klopt dat wij iets analoogs willen als de kmo-portefeuille, namelijk de landbouwportefeuille. De kmo-portefeuille geeft bedrijven de mogelijkheid om innovaties effectief uit te testen op het bedrijf. Dit wil ik doen bij landbouw. Mijnheer Dochy, daar is ook op gewezen bij het bezoek aan het ILVO. Het zal een vorm van ondersteuning zijn die ook zal kunnen worden gebruikt voor innovaties in de korte keten. Heel concreet is dit nog niet. U vraagt mij welke bedrijven daarbij worden betrokken. Wat mij betreft, moet dat redelijk ruim zijn. Het moet niet worden beperkt tot bepaalde soorten bedrijven. We moeten het nog concreet uitwerken. Er moeten nog stappen worden gezet naar minister Muylers.

In ieder geval: het staat in de beleidsnota. We zullen er werk van maken, maar we hebben eerst werk gemaakt van het aanpassen van de steun en het implementeren van heel wat nieuwe Europese regelgeving die op ons afkomt vanaf januari 2015. De volgende stap zal dan zijn om concreet werk te maken van die landbouwportefeuille, omdat we denken dat dat goed is en dat er nood aan is. We moeten dat goed uitwerken. Heel concreet is het dus nog niet, dus vraag ik u nog even geduld te hebben, dan komen we daar zeker terug mee naar het parlement.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorbije maanden heb ik een aantal initiatieven van korte ketens bezocht. Ik moet zeggen: er wordt daar goed werk geleverd. Het gaat om onder andere (H)eerlijk duurt het langst in Vlaams-Brabant en Puur Limburg in Limburg. Nu, dat zijn eerder provinciale initiatieven, maar ieder van die initiatieven geeft mij aan knelpunten te ervaren die ook in de nota zijn opgenomen.

Ik weet niet hoe het zal verder gaan met de interne staatshervorming, maar ik wil graag een lans breken om de dingen die nu al goed werken, te bestendigen, en naar de grieven van die mensen te luisteren.

Een aantal van die initiatieven zijn nu ondergebracht bij bestaande andere initiatieven. Zo zit Puur Limburg bij een sociale werkplaats, De Wroeter. Er wordt mij gesignaleerd dat het op operationeel vlak goed loopt, maar dat er hier en daar toch wel knelpunten zijn naar de bestending van bepaalde initiatieven omdat ze vrezen dat de subsidiëring ervan ontoereikend zal worden.

Minister, kent u die provinciale initiatieven? Hebt u weet van hun problemen? Zijn er plannen om de dingen die nu al goed werken te bestendigen onder de vlag van de provincie, of, als dat niet zou kunnen, daarbuiten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Danen, ik ken die initiatieven zeer goed. Een aantal ervan heb ik al bezocht, onder andere Puur Limburg. Ik ken dat zeer goed. Wij ondersteunen die initiatieven, vooral op projectniveau. Als zij projecten indienen, ondersteunen wij die. Er is geen concreet plan om dat af te bouwen of af te schaffen. Natuurlijk zijn al die subsidies onderhevig aan de generieke afspraken die we hebben gemaakt in de regering. Er is dus wel iets minder budget, maar het is niet zo dat we dat gaan stopzetten of dat we er heel sterk op zouden beknibbelen. Generiek heeft dat wel te maken met de besparingen, maar de projecten worden wel verder ondersteund. Ik geloof er heel sterk in dat we dat op die manier moeten voortzetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de informatie inzake en de voorwaarden voor steun door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)
– 857 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, het begrip korte keten staat niet letterlijk in mijn vraag om uitleg, want anders was ze misschien deels gekoppeld.

Mijn vraag om uitleg heeft twee facetten. Voor een deel gaat ze over de verkoop op de hoeve of op het bedrijf zelf, directe verkoop – dat is dus korte keten – en de regelgeving die volgens een aantal betrokken bedrijven, die ik heb bezocht, soms heel lastig is om mee om te gaan. Het tweede deel van mijn vraag om uitleg gaat over de informatie daarover op de website van de administratie. Voordat ik mijn vraag heb opgesteld, heb ik, samen met mijn medewerker, zeer ijverig gezocht naar de informatie. Als de informatie beschikbaar zou zijn geweest, had ik de vraag misschien niet moeten stellen.

De administratie is met betrekking tot informatie over de VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) en de aanpassing ervan vandaag nogal karig, als ik het zo mag zeggen, zeker als het gaat over projectsteun voor innovaties, agrovoedingssteun en omkaderingssteun. De informatie beperkt zich op dat vlak tot de mededeling dat er "voor deze maatregel niet continu een steunaanvraag kan worden ingediend. Volg de website voor eventuele oproepen." Maar van een bedrijfsleider wordt wel verwacht dat hij een goed businessplan opstelt en daarin

korte- en langetermijninvesteringen opneemt. Om dat te kunnen te doen, moet er volgens mij een goede website zijn van de overheid, zodat die landbouwer in kwestie kan nagaan wat hij al dan niet aan steunmaatregelen kan verwerven in functie van zijn bedrijfsvoering.

Minister, de tabbladen op de website rond steun voor innovaties in de landbouw, waarborgregeling, niet-productieve investeringssteun en kleine ondernemingen in ontwikkeling zijn zelf nog niet in ontwikkeling. Maar ik ga ervan uit dat u straks verduidelijkt wanneer dat komt.

Mijn onderzoek is dus nogal beperkt moeten blijven en dus ga ik nog wat verder in op de materie.

Die materie gaat over de voorwaarden die gekoppeld zijn aan de investeringssteun, zeker in het geval ze zelf ook hoeveeverkoop organiseren. Het begint al bij de globale restrictie dat de voorwaarden vervuld moeten zijn, niet enkel bij de indiening van de aanvraag voor investeringssteun, maar ook gedurende zeven jaar voor wat onroerende investeringen betreft en vijf jaar voor de andere investeringen.

Wanneer men een jaar van die jaren niet voldoet aan de voorwaarden, dan leidt dat automatisch tot terugvordering van alle steun. Dat blijkt althans uit de informatie die ik heb gevonden en die men me mondeling heeft meegedeeld.

De voorwaarden zijn uiteraard goed bedoeld. Wanneer men overheidsgeld toekent, dan is het de bedoeling dat dit gedurende een periode rendeert, maar daarbij wordt weinig rekening gehouden met fluctuaties.

Ik geef drie voorbeelden. Eerste voorbeeld: indien een landbouwer sterft en het bedrijf komt in handen van de erfgenamen die niet noodzakelijk het jaar nadien of die bij de overname niet meteen voldoen aan de voorwaarden voor vakbekwaamheid, wordt de VLIF-steun dan teruggevorderd?

Een tweede voorbeeld: een landbouwechtspaar besluit een aantal investeringen te doen. Het gaat over investeringen die niet op lange termijn worden afgeschreven maar op korte termijn, met als gevolg dat het netto-inkomen van 24.000 euro niet wordt gehaald. Wat gebeurt er dan?

Een derde voorbeeld: een landbouwer besluit om in het kader van die korte keten te kiezen voor het zelf afzetten van het product maar moet daarvoor om praktische redenen hulp inschakelen van andere ondernemers. Dit is een uit het leven gegrepen voorbeeld van bedrijven die een deel van hun productie verkopen, in dit voorbeeld een appelkweker aan een beschutte werkplaats. Die beschutte werkplaats maakt daar, samen met producten van andere gelijkaardige bedrijven, appelsap van dat opnieuw wordt afgeleverd aan het originele bedrijf met een etiket dat op dat bedrijf slaat, en dat wordt verkocht. Dat gebeurt ook voor vleesproducten. In deze gevallen koopt de betrokken landbouwer zijn eigen producten opnieuw in, wat niet meer wordt beschouwd als een landbouwincome maar als een inkomen uit handel. Wanneer de netto-beroepsinkomsten het bedrag van 12.000 euro overschrijden omdat de winkel dus goed draait, verliest de ondernemende landbouwer zijn VLIF-steun.

Minister, dit zijn drie voorbeelden van ongewenste neveneffecten van de voorwaarden. Zoals de voorzitter in de vorige vraag suggereerde, kan het niet de bedoeling zijn om met de ene maatregel de andere te ontmoedigen, integendeel, zij moeten elkaar versterken.

Het eerste voorbeeld is een weinig menselijk voorbeeld, het tweede is een voorbeeld van gedurfd ondernemerschap dat eigenlijk wordt afgestraft, het derde is een voorbeeld van vernieuwende bedrijfsvoering die niet meer wordt gesteund.

Minister, hoe verklaart u dat er op de site van het departement nog niets of weinig informatie terug te vinden is in verband met bijvoorbeeld de waarborgregeling of de kleine ondernemingen in ontwikkeling?

Hoe kan een bedrijfsleider concreet toekomstgericht denken wanneer hij, zonder dat er duidelijkheid is over timing en voorwaarden, mogelijks steun kan krijgen bijvoorbeeld voor innovaties?

Klopt mijn redenering dat in de drie geschetste voorbeelden de VLIF-steun kan worden teruggevorderd? Zo ja, acht u dit wenselijk?

Is er bij de beoordeling van het toekennen of terugvorderen van de VLIF-steun een redelijke marge om dergelijke ongewenste afvallers opnieuw op te vissen?

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil zelf een aanvullende vraag stellen bij de eerste situatie die de heer Caron heeft geschetst. Er is een instantie die me heeft gevraagd om die problematiek onder uw aandacht te brengen.

Wij worden op dit moment spijtig genoeg geconfronteerd met een aantal bedrijven die in extreme noodsituaties zitten. Sommige van die bedrijven kunnen niet meer aan hun verplichtingen voldoen en moeten om die reden hun VLIF-steun terugbetalen. Begrijpelijkerwijze willen die bedrijven in die noodsituaties een beroep doen op juridische bijstand. Maar aangezien ze over eigendom beschikken, weliswaar belast met een hypotheek, kunnen ze geen beroep doen op een pro deo advocaat. Een gewone advocaat kunnen ze spijtig genoeg niet meer betalen. Ik weet dat dit uitzonderlijk en extreem is en dat we dit zeker niet moeten veralgemenen, maar het gaat hier over een heel concreet voorbeeld. Men vroeg me om die probleemsituatie even onder uw aandacht te brengen zodat u kunt nagaan hoe er in dit extreme noodsituaties voor gezorgd kan worden dat die mensen gratis juridische bijstand krijgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, we hebben tot eind december moeten wachten op groen licht van de Europese Commissie voor het derde Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III). Het is logisch dat wij dat groene licht moesten afwachten voor we dat programma konden vertalen in regelgeving. We zijn daar nu mee bezig. Dat betekent niet dat we intussen hebben stilgezeten. We hebben heel wat informatieamiddagen georganiseerd, bijvoorbeeld op Agriflanders. Ook op heel wat andere terreinen is daarover al veel gecommuniceerd. Hetzelfde geldt voor de maatregel 'projectsteun voor innovaties in de landbouw' en 'steun voor niet-productieve investeringen'.

Wat de projectsteun voor innovaties in de landbouw betreft, is het de bedoeling om landbouwers de kans te geven subsidie te ontvangen voor iets heel vernieuwends. Het is niet altijd evident om dat allemaal in lijsten op te nemen, veel hangt af van evoluties en van de input van de landbouwsector zelf. Maar wanneer een investering gekend is en er een bewijs is dat die bijdraagt aan de verduurzaming van de landbouwsector, dan is die investering terug te vinden in de reguliere lijst voor investeringssteun.

Dit zal sowieso mee worden ondersteund. De maatregel voor specifieke innovaties staat inderdaad nog in de kinderschoenen, maar wij hebben ervoor gekozen om dat ook te ondersteunen. Ook daarvoor moesten wij de toelating hebben van de Europese Commissie.

In verband met de VLIF-steun zegt u terecht: voor wat, hoort wat. Het is een verhaal van rechten en plichten. Als je van de overheid een subsidie krijgt, staan daar ook wel wat verplichtingen tegenover. Wij proberen daarin flexibel te zijn, en ons aan te passen aan vragen die in de sector leven. We veranderen niet à la tête du client, maar regelgeving passen wij wel aan. Zo is de termijn bij opeenvolgende wijzigingen steeds korter geworden, van vijftien jaar vroeger tot zeven jaar nu.

Het is belangrijk als iemand zich gedurende een zekere termijn verbindt tot het naleven van voorwaarden, dat die worden nagekomen. Ook de Europese Commissie financiert dat en vraagt dat dat wordt gecontroleerd. Een percentage van alle dossiers moet op de voorwaarden van de Commissie worden gecontroleerd en daarnaast moet minimaal 1 procent opvolgingscontroles gebeuren. Deze controles moeten nagaan of de landbouwer zich gedurende de vijf of zeven jaar houdt aan de voorwaarden. Als er onregelmatigheden zijn, kunnen wij worden gesanctioneerd door de Commissie.

U geeft enkele voorbeelden. Wanneer iemand eenmalig niet aan de voorwaarden kan voldoen door een tegenslag of onvoorziene omstandigheden, zal dat nooit direct aanleiding geven tot het stopzetten of volledig terugvorderen van de steun. We zijn daar ook pragmatisch in. Bij herhaaldelijke inbreuken op de voorwaarden wordt de steun ook nooit volledig, maar slechts proportioneel teruggevorderd, namelijk voor de periode dat de voorwaarden niet gerespecteerd werden. De meeste voorwaarden moeten ook niet onmiddellijk bij de aanvraag vervuld zijn, de landbouwer krijgt daar tijd voor. Overlijden wordt binnen de huidige VLIF-regelgeving beschouwd als een geval van overmacht. De steun wordt niet teruggevorderd op voorwaarde dat de gesubsidieerde goederen niet vervreemd worden.

Voor de economisch geïnspireerde investeringen is er geen verband tussen een investering uitvoeren en een lager inkomen, integendeel. Ook voor die voorwaarde geldt dat de landbouwers voldoende tijd krijgen om aan te tonen dat zij een minimaal inkomen halen uit hun landbouwactiviteiten. De inkomensvoorwaarde was in het verleden al enkele malen het voorwerp van vragen en antwoorden. Ze is minimalistisch geformuleerd en is onlosmakelijk verbonden met de eerste voorwaarde, namelijk landbouwer zijn. Landbouwers die aan verbreding willen doen, zoals u als voorbeeld geeft met fruitsappen van eigen fruit of hoevevlees van eigen dieren, kunnen hun fruit laten persen en hun dieren laten slachten, zonder problemen te krijgen met de VLIF-regelgeving. Zij blijven eigenaar en betalen voor de geleverde diensten. Er worden niet eerst levende varkens verkocht en geslachte teruggekocht.

De beoordeling van de VLIF-steun gebeurt op basis van het regelgevend kader. Dat wordt opgevolgd en moet volgens een Europees stramien gebeuren. Binnen al die beperkingen proberen onze diensten toch oog te hebben voor specifieke situaties, dat is zeker zo. Daarom staan in de provincies VLIF-medewerkers ter beschikking, die aanspreekbaar zijn en mensen op maat kunnen helpen.

Mijnheer De Meyer, ik neem uw vraag naar de pro-deosteun mee. Een beroep kunnen doen op pro-deoadvocaten is iets dat door de federale overheid is geregeld, op basis van de inkomsten en het statuut waarin iemand zich bevindt. Ik bekijk het. We moeten eens opnemen met de federale minister van Justitie of daar een mouw aan kan worden gepast. Ik kan er op dit ogenblik geen antwoord op geven, maar het is wel een terechte vraag.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord, het is geruststellend dat de pragmatiek ook wordt gehanteerd in de regelgeving. Niet

alle mogelijke uitzonderingen kunnen daarin worden opgenomen. Ik verwijs naar mijn voorbeeld over de grens aan het netto-inkomen van 12.000 euro voor een hoevewinkel, gerelateerd aan het eventueel terugvorderen van VLIF-steun, bijvoorbeeld bij een fruitteler. Klopt dat? Die inkoop en uitkoop van eigen goederen is in die zin bezwarend. Stel ik dat beter als een schriftelijke vraag? Of kunt u het antwoord nog bezorgen? Het is een technische vraag.

Minister Joke Schauvliege: Het hangt af van de situatie, mijnheer Caron. Als een fruitteler het fruit door een ander laat persen, betaalt hij die factuur, maar het fruit blijft wel zijn eigendom. Over die interpretatie leeft discussie op het terrein. U kunt het voorbeeld overmaken, dan laten we de diensten daar eens naar kijken.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): De heer Caron stelt een terechte vraag, ik wil het een beetje opentrekken. Een hoeveslagerij is bijvoorbeeld een activiteit naast de landbouw, het wordt niet als een landbouwactiviteit beschouwd. Als de grens van 12.000 euro wordt overschreden, ontstaat hetzelfde probleem, zij het bij bestaande, zij het bij nieuwe VLIF-dossiers, die al dan niet zouden kunnen worden ingediend voor het landbouwluik van het bedrijf. In de praktijk moet men een aparte vennootschap opzetten waarin de hoeveslagerij wordt ondergebracht. De landbouwer moet zich richten tot de hoeve.

Eigenlijk is dat echter enigszins in tegenspraak met wat we willen bereiken, namelijk die verbreding van de landbouw, die korte keten ook. Het zou misschien een oplossing zijn om die specifieke gevallen ook als landbouwinkomen te gaan beschouwen, aangezien ze rechtstreeks gerelateerd zijn aan het bedrijf.

De voorzitter: Laten we het volgende afspreken: mocht er aanvullende informatie zijn, dan zal die via mevrouw De Clercq aan de commissiesecretaris en aan ons allen worden bezorgd.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijke gevolgen voor de Vlaamse regelgeving rond ggo-teelt van de Europese beslissing tot hernationalisering van de regelgeving ter zake – 764 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) na goedkeuring van de nieuwe Europese richtlijn – 777 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Els Robeyns aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de gevolgen van de aanpassing van de Europese richtlijn voor genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) – 824 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, geachte leden, ik ben blij dat ook collega Sanctorum aanwezig is. Mocht Dierenwelzijn tot het beleidsdomein Landbouw hebben behoord, dan hadden we dit agendaprobleem al niet.

Een aantal leden kennen de discussies die er in het verleden zijn gevoerd. Dat waren nogal heftige discussies. Er waren in de vorige legislatuur of ervoor trouwens ook hoorzittingen over genetisch gemodificeerde organismen (ggo's), dacht ik. De meningen waren verdeeld. Sommigen waren fel tegen, anderen voor, anderen waren veeleer genuanceerd. Dat was ook zo op Europees niveau. Een aantal landen pleitten voor een verbod op ggo's, terwijl andere landen vonden dat die wel moesten worden toegelaten, omdat er een eventueel concurrentienadeel met andere landen buiten Europa kon zijn.

In België werd er eigenlijk een genuanceerde houding aangenomen. Er was het goedkeuren van het Co-existentiedecreet, dat het samengaan van de traditionele landbouw met ggo-landbouw mogelijk moest maken. In Europa heeft die discussie zich jarenlang voortgesleept omdat men maar niet tot een akkoord kwam. Geheel tegen de traditie van de Europese Unie in zijn de lidstaten opnieuw het beslissingsniveau ter zake geworden. In ons geval zijn dat dan de gewesten.

Voorzitter, ggo's moeten een debat op zich hebben. De vraag spitst zich nu vooral toe op de beslissing van de Europese Unie of het Europees Parlement om de lidstaten, de gewesten opnieuw te laten beslissen. In ons geval heeft dat immers wel een aantal gevolgen. De andere vraagstellers hebben ook deze vraag gesteld. Als drie gewesten moeten beslissen, rijzen er toch wel een aantal praktische problemen, dacht ik. In het Co-existentiedecreet is een afstand bepaald. Die afstand verschilt naargelang het gewest.

Mijn vraag is veeleer algemeen. Minister, wat is de impact van die Europese beslissing om de lidstaten, en in ons geval de gewesten, te laten beslissen of ze al dan niet ggo's toelaten? Ik weet wel dat we ons nog maar in een beginstadium bevinden wat ggo's betreft, maar vroeg of laat zal de beslissing over de vermarkting er toch wel moeten komen. Het is altijd beter te voorzien dan te genezen, zou ik zeggen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, geachte leden, deze vragenronde gaat inderdaad niet over het al dan niet toelaten van ggo's tout court. Het gaat dus niet over pro of contra ggo's, maar veeleer over de Europese procedures en het gedeeltelijk hernationaliseren van het toelaten van het gebruik van ggo's.

Sinds 2001 bepaalt de Europese richtlijn de procedures voor toelatingen van ggo's in de Europese Unie. U weet dat die discussies zeer moeizaam zijn. Het gaat ook over complexe besluitvorming via een zogenaamde gekwalificeerde meerderheid, waarbij dan een bepaald gewicht wordt toegekend aan een lidstaat. Daardoor en gezien de juridische procedures stelde de Europese Commissie in 2010 voor om de autorisatieprocedures deels te hernationaliseren.

De filosofie daarachter is dat een lidstaat die gekant is tegen een Europese goedkeuring van een ggo, dat laat varen, om dan nadien op lidstaatniveau, of waarschijnlijk op regionaal niveau, een individueel verbod in te voeren. Minister, de Raad van Milieuministers, waarvan u via een rotatieprincipe af en toe ook deel uitmaakt, werkte verder op dit voorstel en stelde voor om twee fasen in te bouwen. In de eerste fase zou een initiatiefnemer voor een autorisatie een brief kunnen ontvangen van een lidstaat die de vraag stelt om de autorisatie niet te richten op zijn grondgebied. Daar kunnen we ook al bemerkingen bij geven, maar

goed, dat was een voorstel. In een tweede fase zou de lidstaat vooralsnog de autorisatie kunnen weigeren, echter na het aanbrengen van een uitgewerkte argumentatie.

Op 11 november van verleden jaar maakte de commissie Milieubeheer van het Europees Parlement toch enkele kritische bemerkingen en een duidelijk statement over de werkwijze voorgesteld door de Raad. Over de eerste fase was ze toch wel zeer kritisch, omdat die eigenlijk zorgt voor een intens contact tussen lidstaten enerzijds en de industrie anderzijds. We weten dat we daar toch goed mee moeten oppassen, zeker op Europees niveau. Met betrekking tot de tweede fase werd voorgesteld om het argumentarium uit te breiden. De commissie verwees nog eens naar het voorzorgsprincipe en wenste duidelijke regels over de zogenaamde co-existentie.

Op 3 december werd dan een akkoord bereikt over de eindtekst. Op 13 januari gaf het Europees Parlement zijn fiat aan die gedeeltelijke hernationalisering. Er waren eigenlijk geen fundamentele wijzigingen aangebracht ten opzichte van het eerdere voorstel. Wel werd die voorwaardelijkheid tussen die twee fasen opgeheven.

Minister, hoe staat u eigenlijk tegenover die Europese beslissing? Wat was de positie van ons land in die discussie? Zijn wij een voorstander van die gedeeltelijke hernationalisering? Wenst Vlaanderen dan ook dat binnen de Europese Unie op lidstaatniveau een weigering mogelijk is? Wat gaan we doen met die mogelijkheid? Is Vlaanderen een voorstander van een uniforme regeling wat co-existentie betreft? Er zijn co-existentieregels in Vlaanderen, in Wallonië. Er is sprake van heel grote verschillen. Als het gaat over die fameuze genetisch gemodificeerde maïs – van Monsanto, denk ik –, dan zou er in Vlaanderen een afstand van 50 meter moeten bestaan tussen een ggo-maïsveld en een niet-ggo-maïsveld. In Wallonië is dat dan 600 meter. Plots is dat een vermenigvuldiging met meer dan 10. Bent u voorstander van het onderhandelen over een gemeenschappelijke regeling met Wallonië en Brussel, goed wetend dat er natuurlijk nog andere grensgebieden zullen zijn, zoals die met Frankrijk, Nederland en Duitsland? Misschien kunnen de gewesten onderling toch een gemeenschappelijke regeling uitwerken. Wat bent u van plan ter zake?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp.a): Voorzitter, mijn vraag sluit aan bij die van de collega's. Ik ga het niet allemaal herhalen. De aanpassing van de Europese richtlijn maakt dat de discussie over de ggo's opnieuw op ons bord komt, meer bepaald op het bord van de gewesten. Ggo's leiden vaak tot een maatschappelijk debat. De meningen zijn verdeeld daarover. Tegenstanders zeggen dat de veiligheid onvoldoende is bewezen. Ze wijzen ook vaak op potentieel misbruik van ggo's. Er is het voorbeeld van de multinational Monsanto, die zijn ggo-teelten contractueel verankert aan het gebruik van giftige onkruidverdelgers en meststoffen. Er is ook sprake van een verschraving van de biodiversiteit, de teloorgang van de onafhankelijkheid van de landbouw en de uitputting van landbouwgronden.

Daartegenover staan de voorstanders, die zeggen dat plantenveredeling van alle tijden is en dat de voordelen wetenschappelijk aantoonbaar zijn: een grotere productie, een rationeler gebruik van de ruimte, minder pesticiden, minder mislukte oogsten en stabielere prijzen. Er is het voorbeeld van de aardappelen die via ggo-technieken resistent worden tegen aardappelziekten. Er valt dus ook wel iets te zeggen voor de stelling dat er een voordeel zou zijn voor mens en milieu.

Die discussie moeten we nu misschien hier niet voeren. Alleszins leidt het feit dat de gewesten bevoegd worden om de ggo's al dan niet toe te laten, ons tot de

eerste vraag. Wat gaan we ermee doen, welke impact heeft de verandering van de richtlijn op Vlaanderen en op de andere gewesten?

We moeten ons nog een andere vraag stellen. Ons land is een beetje voorloper op het vlak van wetenschappelijk onderzoek naar ggo's. In het Technologiepark in Gent bevindt zich de grootste concentratie van biotechnologische bedrijven. Zal daar een zekere impact voelbaar zijn?

Ik wil nog een voorbeeld aanhalen. Ik woon in het zuiden van Limburg, niet zo ver van de taalgrens. Heel veel landbouwers wonen op de taalgrens. Ze hebben zowel landbouwgronden in Wallonië als in Vlaanderen. Als we dan verschillende regels toepassen, zal dat in de praktijk tot moeilijkheden leiden.

Minister, wat is uw standpunt over de ggo's? Wat is de impact van de gewijzigde Europese richtlijn?

Hebt u er al zicht op wat de invloed van de wijziging zal zijn voor het wetenschappelijk onderzoek?

Wat met de landbouwers die percelen bewerken in twee gewesten? Ik wil graag de heer Sanctorum bijtreden. Het lijkt ook mij wenselijk om tot een uniform kader te komen. Kunt u overleg plegen met de andere regionale collega's?

Hoe schat u de impact in van ggo's op biodiversiteit?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Mevrouw Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, minister, de context werd reeds uitgebreid geschetst. De N-VA heeft het akkoord gesteund omdat de finale tekst tegemoetkomt aan specifieke bezorgdheden. Zo verhoogt het werken met de tweestapsprocedure de juridische zekerheid. Essentieel is ook de geboden flexibiliteit en de geloofwaardigheid van de EFSA-risicobeoordeling (European Food Safety Authority), want die mag niet op de helling staan.

Toch zijn we niet onverdeeld tevreden, voornamelijk omdat opt-outs leiden tot een fragmentatie van de interne markt. Ook de situatie in grensgebieden, de positie van de landbouwers daar en de praktische werkbaarheid van de regels vragen verdere opvolging.

Op 5 november vroeg onze fractie om overleg betreffende ggo's met de federale en de Waalse collega's. U hebt toen aangegeven steeds dossier per dossier te willen werken. Ik wil hier nogmaals de noodzaak tot overleg aankaarten.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het werd al aangehaald dat het ggo-debat een moeilijk en gevoelig debat blijft. Vaak is het gesteund op niet-correcte informatie die niet gebaseerd is op wetenschappelijk onderzoek. Denken we ook aan de strijd tegen multinationals zoals Monsanto. Het is eigenlijk intellectueel een oneerlijke strijd. Het blijft jammer dat die tot gevolg heeft dat Europa tot een regeling komt waar niemand gelukkig van wordt, noch de voorstanders, noch de tegenstanders.

Wij blijven pleiten voor een correcte benadering van de ggo's. We moeten ze altijd kritisch benaderen en iedere toepassing op zich bekijken. We moeten echt handelen op basis van ratio in plaats van op basis van 'emo'.

Mevrouw Robeyns verwees al naar het Technologiepark in Gent. Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) is er gehuisvest. Als ik juist ben, investeert Vlaanderen er jaarlijks 44 miljoen euro in. Van het budget gaan heel wat

middelen naar onderzoek in ggo's. We mogen dan ook zeggen dat het VIB een wereldautoriteit is op het vlak van onderzoek naar ggo's.

De onderzoekers moeten natuurlijk opereren in vijandige omstandigheden. Denken we maar aan het aardappelproefveld in Wetteren dat werd vernield. Jammer genoeg zijn dit situaties waardoor onderzoekers niet altijd de vrijheid hebben om hun onderzoek te voeren zoals ze willen.

Natuurlijk is de werkelijkheid dat het ggo-onderzoek steeds meer wegtrekt uit Europa. Het gevaar is dat het onderzoek ook in Vlaanderen wordt stopgezet.

We doen investeringen voor onderzoek naar toepassingen van ggo's die in Vlaanderen nog niet mogelijk zijn. We investeren heel veel in onderzoek, maar de technologie en de kennis gaan naar het buitenland. Finaal laat Europa toch een aantal ggo-gewassen toe om vanuit het buitenland in Europa te importeren.

Het is belangrijk dat we vandaag opnieuw de discussie voeren over ggo's. We willen echter niet alleen de discussie op ons bord krijgen, maar, in functie van de landbouw, ook voedsel dat met ggo's is geteeld.

Hoe schat u de ontwikkeling in naar het onderzoek in Vlaanderen?

De heer Sintobin haalde al aan dat de gewesten een beetje verschillend zijn. Brussel heeft zich uitgeroepen tot ggo-vrije zone. Wallonië dreigt er ook naartoe te gaan. Het is heel belangrijk dat we een gezamenlijke aanpak hebben, dat we op dezelfde lijn zitten.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, we moeten hierover een debat te gronde voeren. De hete aardappel – als dat in dezen zo mag worden gezegd – wordt doorgeschoven naar het gouvgebied. Op een dag zullen we onze positie toch moeten definiëren.

Ik heb me voorafgaandelijk vragen gesteld over onze commissiebevoegdheid. Dierenwelzijn zit in een andere commissie, het Mestactieplan zit ook in een andere commissie en zo zijn er nog voorbeelden. Kortom, ik vermoed dat deze commissie bevoegd is voor het probleem van de ggo's, maar ik ben niet zeker of het niet bij Milieu hoort. Dat stelt ons toch voor problemen.

De veredeling in de landbouw is immens. We kunnen er niet blind voor zijn. Toen ik nog veel, veel jonger was, waren de graangewassen 1 meter of 1,10 meter hoog. Het graan werd kleiner gemaakt, de steeltjes werden korter gemaakt. Zo kan het graan weerstaan aan stormen, zo valt het niet om. Het gaat niet alleen over graan, ik kan u zo 101 voorbeelden geven. Toen we een week of vijf geleden het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) bezochten, hebben we daar 800 selecties gezien van sojaplantjes. Zo wordt er bekeken of ze sojaplantjes kunnen vinden die tegen een vroege vorst kunnen en toch voldoende warmte hebben om uit te groeien.

Het is een totaal verloren gevecht. Ik ben ervan overtuigd dat we de capaciteit die we hebben, meester kunnen. Ik verwijs naar de bezorgdheid die we hebben en naar de mensen van Montagu die we in onze universiteiten hadden. Wie echter zegt dat we niet aan veredeling doen, het weze bij dieren, bij rassen, bij bomen, bij vruchten, kortom bij alles, maakt zichzelf blind voor de realiteit.

Het is te gemakkelijk om te zeggen dat we het niet doen, dat we zaken verbieden, dan zijn we zeker dat we het voorzorgprincipe huldigen. Cynisch genoeg heeft in Frankrijk ooit een kind zijn ouders een proces aangedaan omdat

het geboren was. Een van de zaken die voorspelbaar zijn bij iemand die geboren is, is dat hij of zij ook doodgaat.

We moeten de zaken realistisch benaderen. We moeten geen spel spelen zoals bij de geluidsnormen voor Brussel. Ik kijk trouwens vol bewondering naar de landbouwgrond van Brussel. Als ik me niet vergis, zijn er drie boerderijen in Brussel, een heel belangrijk areaal.

Laten we het even globaal bekijken. We hebben in Vlaanderen in ongeveer 700.000 hectare voor landbouw voorzien. Ik heb eens vlug de berekening gemaakt: dat is 1 hectare op 150 in de RD Congo, alleen voor de landbouw. We mogen natuurlijk vergelijkingen maken met andere landen. Wij zijn daarbij natuurlijk eigenaardig, maar we moeten het positief bekijken.

Laten we onder sommige voorwaarden ggo's toe in Vlaanderen? Het is een zwakheid van Europa dat het geen beslissing kan nemen en het stekelvarkentje terugstuurt naar de verschillende gow- en landgebieden. Ik zou graag hebben dat we de discussie opnieuw te gronde aangaan, dat we ons determineren ter zake. En daarom is het belangrijk om er tijd in te steken. Vandaag voeren we het debat hierover niet, dat weet ik wel, maar het debat te gronde wordt wel verstuurd naar de verschillende gebieden die ervoor bevoegd zijn. Onder sommige voorwaarden kan het misschien. Ik ben klaar om het debat met een heel open geest aan te pakken.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik sluit me aan bij degenen die zeggen dat het hernationaliseren van de beslissingen rond het al of niet toelaten van ggo's te betreuren valt. We moeten dit dossier zeker kritisch opvolgen, maar bij voorkeur op basis van wetenschappelijke elementen. Mevrouw Robeyns heeft verwezen naar de vele discussies die we vorige legislatuur hierover hebben gehad. Wat me steeds is bijgebleven, is dat mochten we ggo's gebruiken voor wat betreft de aardappelteelt en kijken hoeveel tonnen sproeistoffen we vandaag gebruiken, alleen al in Vlaanderen, ter voorkoming van de aardappelziekte, dan zegt dat toch wel uitermate veel in dit dossier.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, er is al heel veel gezegd. We staan uiteraard bijzonder positief tegenover innoverende technologieën en ook biotechnologisch onderzoek, waarin we wereldfaam hebben en aan de top staan. We zijn daar inderdaad al jaren mee bezig en het wordt ook al toegepast in de praktijk. Mijnheer Vanderjeugd, op dit momenten starten er trouwens nog nieuwe onderzoeken op rond ggo's. Ze gaan dus niet allemaal naar het buitenland. Er is trouwens ook nog een aanvraag hangende.

Er zit dus heel veel potentieel in de ggo's om te innoveren in de land- en tuinbouw. Wij gaan ervan uit dat we daar pragmatisch in moeten zijn en we niet a priori zaken mogen uitsluiten. Het moet natuurlijk veilig zijn voor mensen, dieren en het leefmilieu. Dat is een voorwaarde om eraan te werken. Het moet wetenschappelijk veilig zijn en dat wordt beoordeeld door het Europees Voedselagentschap. Wij zijn daar niet alleen, dit wordt globaal bekeken.

Ik heb in mijn beleidsnota Landbouw gezegd dat ik heel sterk geloof in gefundeerde gewas- en raskeuzes in land- en tuinbouw. We moeten dat verder onderzoeken en ondersteunen en ook daar kan ggo een oplossing bieden.

Biodiversiteit en de potentiële impact erop, is een belangrijk element dat wordt meegenomen. Ik zei daarnet dat het op het vlak van leefmilieu veilig moet zijn. Die milieurisicobeoordeling gebeurt door het Europees Voedselagentschap. Dat gebeurt geval per geval, omdat alle aanvragen anders zijn. Elk ggo heeft

specifieke eigenschappen en concrete omstandigheden waarin het gebruikt wordt. Je kunt moeilijk een generieke bepaling hebben die zegt dat het veilig of onveilig is, je moet het geval per geval bekijken. Het gaat ook vaak over het bekijken van alle mogelijke risico's, zowel voor mens, dier als leefmilieu.

Hierover is nog niet gestemd in Europa, dat moet binnenkort gebeuren. Het is wel duidelijk welke richting het uitgaat. Voor de goede orde: wij zijn er geen voorstander van dat er binnen Europa een versnippering komt binnen de eengemaakte markt en ook niet van het fragmenteren van principiële teelttoelagen. Maar samen met de Europese Commissie moeten we gaande de jaren vaststellen dat de situatie bijzonder ongunstig geworden is. Vandaag sluiten een aantal lidstaten de facto de teelt van ggo's op het eigen grondgebied uit. Ze gebruiken dan soms onterecht de vrijwaringsclausule. Dan worden er juridische steekspelletjes gespeeld en wordt zelfs tot bij het Europese Hof van Justitie gegaan om te kijken of dit al of niet kan. Bovendien is het stemgedrag van lidstaten bij dossiers voor markttoelating vaak eerder politiek geïnspireerd dan science-based. Het gevolg is dat er voor de teelt geen nieuwe ggo's op de markt komen, ook niet wanneer ze door het Europees Voedselagentschap volledig veilig bevonden zijn voor mens en milieu.

Na afweging van al die elementen, kan Vlaanderen dan ook het geëvolueerde compromisvoorstel aanvaarden. Dat is heel sterk geëvolueerd in de tijd door die omstandigheden. We zijn niet voor die versnippering, we zijn daar tegenstander van, maar aan de andere kant zie je de problemen. Vandaar het standpunt van het compromis. Het laat de nodige ruimte aan de lidstaten die wel aan die ggo's willen werken. Wie dat expliciet wil weren, kan dat ook doen.

De bedoeling van de Europese Commissie is dat deze bijsturing het vastgelopen Europese proces rond ggo-veldtoepassingen zal deblokken. Of dat ook werkelijk zal lukken, moeten we nog afwachten. Er is immers geen garantie dat de uitsluitingsmogelijkheid op eigen grondgebied in de praktijk ook zal leiden tot een ander stemgedrag van lidstaten.

Wij delen de mening van de Europese Commissie dat een uniforme co-existentieregeling binnen de hele Europese Unie niet wenselijk is. Het doel van dergelijke maatregelen is het vermijden van de effecten, namelijk de vermenging van ggo- en niet-ggo-gewassen. Daarvoor moeten de lidstaten kunnen beschikken over een zekere flexibiliteit om rekening te houden met hun specifieke regionale kenmerken. Aspecten zoals de gemiddelde grootte van percelen, de aanwezigheid van onkruiden in de nabijheid die kruisbaar zijn met de ggo in kwestie, de daglengte enzovoort, bepalen mee de effectiviteit van de maatregel. Uniforme reglementering zou dan voor de ene lidstaat ruim voldoende kunnen zijn en voor de andere heel veel problemen met zich meebrengen. De Europese Commissie ondersteunt de lidstaten door samen met hen beste praktijken voor co-existentie te ontwikkelen binnen de werkzaamheden van het Europees Co-existentiebureau (ECoB). We staan daar ook niet alleen.

De maatregelen die Vlaanderen uitwerkte, voldoen aan de Europese aanbevelingen op het vlak van de co-existentie. Ze zijn wetenschappelijk gebaseerd en voldoende specifiek. Zo ook is de Vlaamse afstand van 50 meter voor maïs, volledig conform wat het ECoB voorschrijft in hun 'Best Practices Document' voor ggo-maïs. Dit werd via een praktijktoets door het ILVO grondig wetenschappelijk geëvalueerd tijdens het seizoen 2010. Wallonië heeft binnen zijn bevoegdheid de keuze gemaakt om grotere afstanden vast te leggen.

Het is vandaag niet aan de orde om over eenzelfde gemeenschappelijke regeling te onderhandelen met Wallonië en Brussel. Ik verklaar me nader. Naar aanleiding van de totstandkoming het Vlaamse Co-existentiedecreet destijds zijn er heel

veel hoorzittingen geweest en uitgebreide discussies in het parlement. Mijnheer De Croo, bepaalde elementen van de ggo-teelt vallen onder de bevoegdheid Leefmilieu, en andere onder Landbouw. Het zit op het snijvlak, zoals vele zaken. We brengen beide bevoegdheden een beetje bij elkaar. De debatten hebben geleid tot wat er nu is. De respectieve regelingen in Vlaanderen en Wallonië zijn democratisch tot stand gekomen. Vandaag zijn er geen redenen om dat allemaal in vraag te gaan stellen.

Wel zullen de gevolgen van de nieuwe richtlijn bekeken worden. Wat betekent dat voor landbouwers met velden in de nabijheid van grenzen? Uiteraard moeten we een afsprakenkader maken en moeten we wel de stap maken met onze bovenste beste burens, zowel onze buurlanden als onze interne Belgische burens. Dat zal ook gebeuren. Het zit vervat in de nieuwe richtlijn. Daarin staat dat je binnen de twee jaar co-existentieafspraken moet maken.

Mijnheer Vanderjeugd, ik heb al geantwoord op de bijkomende vragen. Het klopt dat we dat onderzoek hier moeten houden. We hebben de knowhow en staan aan de wereldtop. Er lopen ook nieuwe aanvragen. We moeten opletten dat we die knowhow niet uit handen geven.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, dank u voor uw genuanceerd antwoord, dat ik voor een groot stuk kan onderschrijven. U ziet het potentieel in van gebruik van ggo's voor onze land- en tuinbouw. Net zoals ik, pleit u ook voor een pragmatische aanpak van het dossier, waarin vooral de wetenschappelijk bewezen veiligheid zowel voor mens, dier als leefmilieu voorop moet staan.

Wat de co-existentie betreft, maakt u nogmaals duidelijk dat, ondanks wat sommigen daarover vertellen, alles conform de Europese richtlijnen is. Zoals de heer Vanderjeugd zegt en zoals ik in het verleden altijd bepleit heb, moeten we dit dossier met ratio en niet met emotie benaderen. U geeft volgens mij ook een voldoende antwoord op onze vragen over wat er gebeurt met landbouwgronden in grensgebieden met onze buurlanden.

Hopelijk kunt u daarvoor een goede regeling uitwerken. Mijn bijkomende vraag is: op welk niveau wordt dit geregeld? Komt dit terug naar het parlement of hoe gaat dit praktisch in zijn werk? Het Co-existentiedecreet werd hier behandeld. En inderdaad: een en ander overlapt elkaar. Maar ik meen mij te herinneren, voorzitter, dat toen het Co-existentiedecreet werd behandeld in de commissie Landbouw, ook de leden van de commissie Leefmilieu werden uitgenodigd.

Mij gaat het erover hoe dit verder in zijn werk gaat. Komt het terug naar het parlement? Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Collega's, we kunnen natuurlijk niet aan de verleiding weerstaan om, zodra het over ggo's gaat, daar ook een aantal inhoudelijke bemerkingen bij te maken.

Er zijn daarnet een aantal zaken aangehaald: het behoud van ratio, opletten met emo. Ik ben het daarmee eens en ik heb begrip voor de nuance. Alleen moeten de grote voorstanders van ggo's durven openstaan voor de kritisch-wetenschappelijke bemerkingen die je kunt plaatsen bij ggo's. Ik verwijs bijvoorbeeld naar een aantal studies over biodiversiteit. Er zijn wel degelijk studies die aantonen dat er in ggo-velden een vershraling plaatsvindt: minder wilde planten, minder wilde vogels. Er is een achteruitgang van biodiversiteit op die percelen.

Een ander voorbeeld gaat over de opbrengsten. Vaak worden daar zeer grote projecties rond gemaakt, maar zowel op niveau van het onderzoek als in de landbouwpraktijk zelf, zie je dat die opbrengsten een heel stuk lager zijn dan men oorspronkelijk had ingeschat. Ik vind dat de voorstanders ook dat moeten durven te erkennen in het debat. Bij dezen doe ik dus nog eens een oproep voor die nuance.

Minister, ik merk dat iedereen, zowel aan deze kant als aan uw kant, eigenlijk tegen de gedeeltelijke hernationalisering is. Ik merk dat u de afweging hebt gemaakt van "oké, we zijn daar theoretisch tegen, maar in de praktijk zullen we daarin meegaan, omdat dat een aantal hindernissen uit de weg zal gaan". Zo begrijp ik het alleszins. Dat is volgens mij de nuance die u aanbrengt in uw antwoord.

Ik denk dat de vrees dan nog altijd reëel is dat we naar een lappendeken gaan in Europa van verschillende manieren van aanpak. Ik dacht dat Wallonië zich expliciet ggo-vrij had verklaard. Ik dacht dat het tot het netwerk van ggo-vrije zones binnen Europa behoorde. In elk geval is er een verschillende gevoeligheid in Brussel en Wallonië ten opzichte van Vlaanderen. Dat betekent dat we alleen al binnen België naar een totaal verschillende aanpak zullen evolueren.

Ik weet ook dat Frankrijk zeer kritisch staat tegenover ggo's. Ook daar zal er zich dus een complex grensgebied voordoen.

Nu, ik heb één bijkomende vraag. Minister, ik begrijp tussen de regels door dat u, wanneer die gedeeltelijke hernationalisering definitief en die clause actief zal zijn, u daar nooit gebruik van zult maken. Dat lees ik dan tussen de regels door.

Mijn vraag is: hoe zal dat in de praktijk gebeuren? Stel dat men in Wallonië en Brussel een andere mening is toegedaan. Kan het gebruik van die clause op termijn regionaal worden beslist of kan dat enkel op lidstatenniveau?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns (sp·a): Minister, ook ik wil u danken voor het genuanceerde antwoord op mijn genuanceerde vraag.

Ten eerste vind ik het positief dat u – als ik het goed begrijp – zegt dat er geen impact zal zijn wat het wetenschappelijk onderzoek betreft en dat u, integendeel, extra onderzoek aanbeveelt of zult laten uitvoeren.

Mijn tweede aspect gaat over de biodiversiteit. Ik begrijp dat u zegt – en dat is uiteraard ook positief – dat het wetenschappelijk veilig moet zijn op alle vlakken, ook op het vlak van biodiversiteit. Ik heb even verwezen naar die multinational met de koppelverkoop. Ook daar leeft er wat vrees waarvoor we alert moeten zijn. Hoe kunnen we die in de praktijk wegnemen?

En het derde aspect is een punt waarover alle collega's het eens zijn, de gesplitste situatie waarin we dreigen te komen staan. Ik heb het dan natuurlijk over de landbouwers die zich op de grens bevinden.

Ik vind het positief dat u zegt dat er een afsprakennota over zal worden gemaakt. Dat lijkt me ook heel wenselijk. Er zijn wel heel wat vragen hoe dat in de praktijk dan in zijn werk zal gaan. Alleszins zal het debat vandaag nog niet afgesloten zijn.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, het stelt mij gerust dat de toekomst voor de ggo's niet vandaag stopt.

Ik wil even reageren op wat de heer Sanctorum zei. Ik heb in mijn betoog gezegd dat we voor een correct debat moeten gaan, met alle pro's en contra's. We moeten dus ook de kritische bemerkingen waarnaar u verwijst, in overweging nemen. Ik zeg net dat het geen emo, maar ratio moet zijn, op alle vlakken, pro's en contra's, en dat we dan een correcte discussie kunnen voeren, wat niet altijd het geval is.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik deel de opinie van de minister. Het 'vergouwen' – om een nieuw woord te gebruiken – van België op ggo-vlak herinnert mij aan het lawaai boven Brussel dat ook de drie gewesten aandoet. Ik vind het een beetje kinderachtig, met alle respect voor de lokale democratie. Is het nu Waals, Brussels of Vlaams? Er zijn een aantal dingen die we ofwel hypocriet zullen doen – en sommige politici zijn daarin gespecialiseerd – ofwel zullen we proberen een aantal zaken, niet te forceren, maar te beslissen. Als je de geschiedenis bekijkt van de veredeling in landbouw, tuinbouw enzovoort, zouden we wellicht nog in de situatie van Julius Caesar zitten, waar men in plaats van velden te irrigeren in Rome, omdat daarbij veel te veel water werd gebruikt, granen kweekte in Gallië en die met krakkemikkige karren over de Alpen naar Rome bracht, het oorspronkelijke vervoer van waterreserves. Er zijn limieten aan het retrogradisme dat wetenschappelijk niet gefundeerd is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, voor alle duidelijkheid zal ik de procedure nog eens herhalen. Er bestaat wat verwarring over wat de nieuwe richtlijn zal bepalen.

Op dit moment is er in Vlaanderen nog geen enkele ggo-toepassing waar echt mee geteeld wordt. Ik vind het belangrijk om dat te zeggen. Er is wetenschappelijk onderzoek, maar er is nog geen enkele ggo-plant die bij ons wordt geteeld. Ik vind het belangrijk dat te melden.

Wat zal er in de nieuwe richtlijn staan? Je kunt het als lidstaat doen, maar ook als regio in een lidstaat. Het kan dus ook apart. Je kunt voor twee soorten procedures kiezen. Je kunt, als er heel specifiek een aanvraag komt voor een ggo-teelt, als lidstaat of regio zeggen dat je het zult uitsluiten. Je kunt dat op die manier aanvragen bij Europa. Dat heeft als gevolg dat die teelttoelage niet voor heel Europa overal dezelfde is. Dat is dus een soort versnippering. Als lidstaat blijf je ook wel stemrecht hebben in het toelatingsdossier op zich. Dat is eigenaardig, maar goed.

De tweede mogelijkheid is dat je kiest voor specifiek één aanvraag voor een bepaalde teelt, maar dat je een globale weigering neerlegt bij de commissie, waarbij je dan globaal vraagt dat meerdere ggo's worden verboden op je grondgebied. Je moet dat ook onderbouwen. Het kan gaan om milieubeleidsopties die je als lidstaat of regio neemt, ook socio-economische of landbouwkundige doelen. Die zaken moet je aanmelden bij Europa.

De verplichting om akkoord te gaan met je buurregio's of buurlanden gaat enkel over het feit dat, als jij bijvoorbeeld ggo toelaat, maar je buur niet, je een akkoord moet afsluiten, onder elkaar moet afspreken welke afstandsregels er zijn en hoe je zult overeenkomen.

Maar stel dat Vlaanderen zegt dat het kan, maar evengoed Wallonië en Brussel, Frankrijk en Nederland, dan moeten we in principe geen akkoord afsluiten. Dan is het goed en kan het overal worden geteeld. Is er een verbod in Brussel, Wallonië en Frankrijk, dan moeten we onderhandelen en afspraken maken. Dat is in het kort hoe die nieuwe richtlijn in elkaar zal zitten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u zegt dat als Brussel, Wallonië, Nederland en Frankrijk ggo's toelaten, er geen akkoord moet worden gesloten. Maar dan zit je toch nog altijd met die verschillende afstandsregels?

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Het is inderdaad aan de gewesten om al dan niet toelating te geven. Als ik me niet vergis, heeft Brussel zich nu al uitgeroepen tot ggo-vrije zone. Wallonië zou eraan denken. Het gewest bepaalt of er ggo's worden toegelaten, maar het is een federale bevoegdheid om de teelttoelating zelf te behandelen. Klopt dat?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, u zegt dat u, wetenschappelijk gefundeerd, pleitbezorger bent van die co-existentie. Er moeten verschillende werkwijzen mogelijk zijn binnen Europa. Ik kan dat wel plaatsen. Er zullen inderdaad wel geografische verschillen bestaan die dat motiveren. Maar om dan te komen tot een regeling in Vlaanderen van 50 meter verschil en in Wallonië van 600 meter, dat lijkt me niet gebaseerd op een wetenschappelijk gefundeerd geografisch verschil. Zonder daar een wetenschappelijk expert in te zijn, denk ik dat de vork voor die afstandsregels voor een deel kan worden gereguleerd op Europees niveau. Daarbinnen kan dan een geografische marge worden toegepast. De verschillen die vandaag soms bestaan, zijn niet wetenschappelijk gefundeerd.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De teelttoelage op zich wordt Europees geregeld maar het kan zijn dat die teelt niet op het volledige Europese grondgebied toegelaten is. De lidstaten kunnen die teelt verbieden.

Het is evident dat die co-existentieregeling helpt. Maar wanneer men naast een land of regio ligt die deze teelt verbiedt, dan moet men bijkomende afspraken maken om overlap of overslag van die ggo's op dat land of die regio te vermijden. Dat is nu een bijkomende verplichting.

Mijnheer Sanctorum, dat verschil moet inderdaad wetenschappelijk verder worden onderbouwd maar wetenschappers zijn het niet altijd eens met elkaar. Dat is eigen aan wetenschap. Daarnaast is ook elke regio anders. Daar wordt rekening mee gehouden bij de uitwerking van maatregelen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): In de procedure die nu hangende is, wordt er een aanvraag ingediend voor een ggo-teelt die aan uw departement wordt gericht. U geeft die aanvraag door aan Europa, met een gunstig of ongunstig advies. Europa gaat na welke teelten in de buurt van de regio al dan niet al zijn geweigerd. Wanneer de teelt wordt toegelaten, dan volgt er een overleg. Indien niet, dan volgt er geen overleg. Wordt het elders toegelaten, dan is er ook geen overleg. Heb ik het zo goed begrepen?

Minister Joke Schauvliege: Ik zal u de vier stappen die men moet zetten om een toelating te krijgen, bezorgen.

De voorzitter: Dat document zal aan de commissie worden bezorgd.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.